

Hívás bizonyosságtételre

Lukács 8,16-18

Szentháromság ünnepe utáni 5. vasárnap

1953. Július 5.

Az egyéni keresztyénség nyilvánossága tekintetében két kísértés környékezi a keresztyén embert. Az egyik a fitogtatás, a másik a titkolódzás kísértése.

Akin a fitogtatás kísértése vesz erőt, az imaéletével kimegy a nyilvánosság elé, s az utcák szögletein imádkozik, szeretetmunkájának reklámot csap, s a bűnbánat, meg a szent szigor komolykodó pózait erőlteti magára, ajka pedig a kegyeskedő szólamoktól csepeg. Akin a titkolódzás kísértése vesz erőt, az a belső szobába jut imádságával és még az ajtót is magára zárja, mikor imádkozik, közös imaórán pedig a világ minden kincséért sem volna hajlandó kinyitni a száját. Amikor adakozik, még akkor sem engedi nyilvánosságra hozni a nevét, ha az szolgálat lenne, bizonyoságtévő kiállítás valami szent ügy mellett. A nyílt önkritikát szentségtörésnek tekinti, s ízléstelenségnek tartja a lélek belső kérdéseinek úton-útfélen való tárgyalását.

Mindegyik tudja bibliailag is igazolni a magatartását. A keresztyénségüket fitogtatók ilyen igékre szoktak hivatkozni: „Valaki vallást tesz én rólam az emberek előtt, én is vallást teszek arról az én mennyei Atyám előtt” (Máté 10,32-33) és „Nem szégyenlem a Krisztus evangéliumát, mert Istennek hatalma az minden hívőnek idvességére” (Róm 1,16). A titkolódzók viszont a hegyi beszéddel érvelnek: „Mikor alamizsnát osztogatsz, ne kürtöltess magad előtt..., ne tudja a te bal kezéd, mint cselekszik a te jobb kezéd; hogy a te alamizsnád titkon legyen. És mikor imádkozol, ne légy olyan, mint a képmutatók, akik a gyülekezetekben, s az utcák szegletein fennállva szeretnek imádkozni, te pedig menj be a te belső szobádba és ajtódat bezárva imádkozzál... Mikor pedig böjtöltök, ne legyen komor a nézések..., kend meg a te fejedet és a te orcádat mosd meg, hogy ne az emberek lássák a te böjtölésedet, hanem a te Atyád, aki titkon van... Ne adjátok azt, ami szent, az ebeknek, se gyöngyeiteket ne hányjátok a disznók elé, hogy meg ne tapossák azokat lábaikkal.” (Máté 6,1-6, 16-18,7:6). Abban nincs hiba, amit idéznek. Mindegyik igaz ígét idéz. Ott van a hiba, hogy mindegyik a másik leckéjét tanulta meg a magáé helyett. A hitükkel kérkedők, a kegyességüket fitogtató képmutatók kitűnően megtanulták azokat az igéket, melyeket az Úr a félnk, bujkáló, s a titkolódzó keresztyéneknek mondott és adott fel leckéül, a titkolódzók pedig kívülről tudják, csak úgy fűjják a képmutatóknak feladott leckét.

Közben, míg egymást ítélgetik, nem veszik észre, hogy mindketten ugyanabban a bűnben leledzenek. Mindegyik a maga dicsőségét keresi. Az is, aki azért fitogtatja keresztyénységét, hogy lássák az emberek, s az is, aki azért titkolja, hogy ne lássák az emberek. Mindegyik azt akarja, hogy őt kedvező színben lássák az emberek. Mindegyikből egyformán hiányzik a szolgálat lelke, s mindegyiken egyformán uralkodik az önzés, a haszonlesés. Az egyik abból akar üzletet csinálni, hogy keresztyén, a másik abból, hogy nem keresztyén. Korok szerint változik, hogy melyikből van több. Az ún. keresztyén kurzusok idején mindig több a képmutató, ha pedig leáldozóban van a keresztyén kurzus napja, akkor mindig a bujkálók száma szaporodik meg.

A mai ige a bujkálók leckéje. Őket hívja bizonyágtételre. Mit mond a hit eltitkolásáról?

1. A hit eltitkolása esztelenség.

Így kezdődik az ige: „Senki pedig, ha gyertyát gyújt, be nem fedi azt valami edénnyel, sem az ágy alá nem rejti, hanem a gyertyatartóba teszi.” A példa, amivel az Úr ezt a magatartást megbélyegzi, azt mutatja, hogy a hit eltitkolását oly esztelenségnek tartja, amelyhez foghatót még a legvérmesebb emberi képzelet sem tud kitalálni. Sok bolond ember van ugyanis ezen a világon, de olyan, aki gyertyát gyújt, s azután véka alá rejti, hogy ne világítson, nemigen akad. Mert vagy sötét van és szükség van a világosságra, akkor meggyújtom a gyertyát, s hagyom hogy világítson, vagy nincs szükség világításra, avagy valami okból nem szabad világítani, akkor nem gyújtom meg a gyertyát. Mindkettő értelmes cselekedet. Ha azonban szükséges és lehetséges a világítás, s akkor meggyújtom a gyertyát, ellenben nem engedem, hogy világítson, hanem egészen eltakarom, az már bolondság. Akkor miért nem fújom el a gyertyát. Mit csalom magam azzal, hogy a véka alatt van világosságom? Úgy sincs, mert elalszik, ha nem juthat levegőre. Jó ezt a leckét megtanulnunk, mert az ilyen titkolódzók rendszerint nagyon eszes, bölcs mérsékletű, ügyes diplomatáknak tartják magukat. Az Úr véleménye róluk pont az ellenkezője.

2. A hit eltitkolása engedetlenség

Az előbb idézett képből világos, hogy Urunk véleménye szerint a gyertya a gyertyatartóba való és nem a véka alá. Az a rendeltetése, hogy világítson. Ha fényét elrejtí, Istentől nyert hivatásával kerül ellentétbe. Természetesen a gyertya elhelyezkedése nem erkölcsi cselekedet, s ezért nem is kérhető számon, de az ember magatartása, aki nem világít, holott arra

rendelgetett, erkölcsi cselekedet, s ezért, mint engedetlenség, számon kérhető. Isten számon is kéri.

Ennek az engedetlenségnek külön minősítő körülménye is van. Mikor Jézus eltávozott erről a földről, munkáját a tanítványaira bízta. Nem létesített hatalmas szervezetet, nem csinált valami propagandaközpontot, hanem bízott abban, hogy a megváltott lelkek tovább fogják mondani a váltság örömhírét, tanúbizonyságai lesznek annak, ami történt, s ami mindenkivel megtörténhetik immár. Apró kis fénypontok lesznek, eligazító sugarak a sötétben botorkáló bűnösök számára. Amikor tehát azt mondja tanítványainak: „Ti vagytok a világ világossága”, e mögött nem csupán a fölöttünk hatalommal rendelkező Úr parancsa van, hanem a barát bizalma is, aki reánk bízta művét, miért életét is feláldozta. A fény elrejtése tehát nem egyszerű engedetlenség. Jézus csalatkozik általa abban, akiben megbízott, s akit bizonyágtételre elhívott.

Nem csalatkozott-e Jézus énbennem is?

3. A hit eltitkolása felelőtlenség a ránbízottakkal szemben.

A gyertyát azért teszik a gyertyatartóba, hogy - amint az ige mondja - „akik bemennek, lássák a világot”. A gyertya tehát nem azért ég, hogy csak égjen, hanem szolgálata van. Világítania kell. Ugyanígy van szolgálata minden hitre jutott embernek is. Isten senkit sem vezet hitre csak azért, hogy az illető maga hitre jusson, hanem azért is, hogy rajta keresztül azután mások is hitre jussanak. Mindenkinek haszonra adatik a Lélek kijelentése (I. Kor. 12,7). Aki tehát véka alá rejti hitét, az nemcsak Isten parancsával helyezkedik szembe, tehát - így is mondhatjuk - istentelen magatartást tanúsít, hanem egyben a másik ember üdvösségét is hátráltatja, tehát - így is mondhatjuk - embertelen magatartást tanúsít. Olyan, mint az az orvos, aki tudna egy utcai szerencsétlenség áldozatán segíteni, de letagadja, hogy orvos, s tovább siet. Olyan, mint az élelmiszerhalmozó, akinek kamrájában talán garmadaszámra áll az élelem, talán romlik is már, de elnézi, hogy más nélkülöz. Ha valakire fokozott mértékben áll, akkor a hitrejtegetőkre különösen áll: „Aki tudna jót cselekedni és nem cselekszik, bűne az annak” (Jakab 4,17). A gyertya példája még egy szempontból súlyosbítja ezt a felelőtlenséget. A gyertya fogyása független attól, hogy hány embernek világít. Egyformán fogy, akár egy ember ül az asztal mellett, akár egy nagy család tartózkodik mellette a szobában. A hívő sem lesz szegényebb azzal, ha hitét továbbadja.

A hitnek ezt a világító felelősségét nem általánosságban állapítja meg az ige, hanem konkrét emberekre utal, „akik bemennek”. Azokra tehát, akik velünk együtt élnek, egy családot alkotnak, egy munkában foglalatostkodnak, akik tehát a szívünkhöz közel vannak, akiket szeretnél boldognak tudni és látni.

Nem vagy-e embertelen szeretteiddel szemben? Világítsz nekik Jézus felé?

4. A hit eltitkolása bizalmatlanság Isten előkészítő munkájával szemben.

Az ige így folytatódik: „Mert nincs oly titok... világosságra ne jőne” (17. v.). Ez a vers nemcsak a bűnös fenyegetése, hanem a bátortalan biztatása is. A hitre jutásnak is van ugyanis egy titokzatos ideje. Ez a lappangási időszak. Olyan ez az idő, mint mikor az édesanya a szíve alatt hordja a gyermeket. Megvan már, de még nem jött világra. A hívő bizonyágtétele termi meg azután Istennek ez az előkészítő munkája a gyümölcsét. Így volt előkészítve Zakeus. Jézus egyetlen látogatása elég volt, hogy üdvössége legyen házának. Így volt előkészítve Saul. Ananiás látogatása elég volt, hogy Pál legyen belőle. Mit tudod te, ki úgy félsz bizonyágot tenni, hogy nem a régi magvetés learatására és betakarítására küld-e Isten téged! A kipattant titok, a nagyvilágra került sóvárgás Isten után, sokszor mutatja, hogy aratósztrájkot csináltál volna, ha nem teszel bizonyágot.

5. A hit eltitkolása önmagunk megszegényítése.

A 18. v. ezt mondja: „Meglássátok, elvételik tőle”. Isten minden ajándéka kötelez. A fel nem használt ajándékot Isten visszaveszi. Az elásott talentumot elrejtője elveszti. A véka alá rejtett gyertya elalszik. Aki ellenben ad, az kap. Minél többet ad, annál többet kap. A megosztott hit megszorodott hit.

Minket is hív ma az Úr a bizonyágtetésre, a világító élet bizonyágtévő szolgálatára. Meglássátok azért, mi módon hallgatjátok az Ő hívó szavát. Óh, bárcsak ne találtatnánk sem képmutatóknak, sem bujkálóknak, hanem bizonyágtévőknek, egyszerű kis gyertyaszáznak, felülről kapott fényvel világítóknak a házak asztalán! Ámen.